

Pravidlá volebného vysielania RTVS pre voľby prezidenta Slovenskej republiky 2024

1.1 Preambula

Podľa čl. 89 ods. 2 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky a § 20, § 106 ods. 1 a § 115 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 1 zo dňa 08.01.2024 vyhlásil voľby prezidenta a za deň ich konania určil sobotu 23. marca 2024 a deň konania druhého kola volieb prezidenta, ak ani jeden z kandidátov na prezidenta nezíska nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov, určil na sobotu 6. apríla 2024.

Zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov v ustanovení § 2 ods. 2 stanovuje, že volebná kampaň začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a končí 48 hodín pred dňom konania volieb.

Volebnou kampaňou sa v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z. považuje akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech týchto subjektov podľa prvej vety. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 181/2014 Z. z. sa činnosť iných subjektov v prospech alebo neprospech kandidujúcich subjektov v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje.

Hlavným poslaním RTVS je prispievať k realizácii ústavne garantovaného práva na slobodnú výmenu informácií. Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízií Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov programovú službu RTVS primárne tvoria spravodajské, publicistické, dokumentárne, dramatické hudobné, športové, zábavné a vzdelávacie programy, programy pre deti a mládež a iné programy, ktoré sú založené na zásadách demokracie a humanizmu a poskytujú nestranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie o dianí v Slovenskej republike i v zahraničí na slobodné utváranie názorov.

V súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 532/2010 Z. z. je RTVS povinná chrániť a rešpektovať nezávislosť svojich programových pracovníkov a spolupracovníkov v súlade so Štatútom programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska.

RTVS v zmysle Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska venuje osobitnú pozornosť diskusným programom pred voľbami prezidenta Slovenskej republiky, pričom podrobné pravidlá a časový harmonogram vysielania uverejní RTVS v dostatočnom predstihu vzhľadom na termín volieb a platnú legislatívu.

Na základe vyššie uvedeného, v spojitosti s doterajšími skúsenosťami, ako aj na základe dôsledného presadzovania hodnôt verejnoprávnosti, RTVS vypracovala pravidlá volebného vysielania RTVS pre voľby prezidenta Slovenskej republiky 2024, ktoré upravujú vysielanie tak, aby bola zabezpečená všestrannosť informácií a názorová pluralita v rámci všetkých programových služieb RTVS na základe ustanovenia § 25 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách). V tejto súvislosti je RTVS podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z.z. povinná „zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Na základe uvedeného bude RTVS v predvolebnom období, rovnako ako mimo neho, dbať na dodržiavanie Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska, platných interných predpisov RTVS upravujúcich etické pravidlá správania sa pracovníkov a spolupracovníkov RTVS ako aj Etického kódexu novinára Slovenského syndikátu novinárov, ku ktorému RTVS pristúpila na vlastnú žiadosť na začiatku roka 2013.

1.2 Zákonné povinnosti RTVS

Práva a povinnosti RTVS v súvislosti s voľbami prezidenta sú upravené v súlade so zákonom č. 181/2014 Z. z.. Tým však nie sú dotknuté práva a povinnosti podľa zákona č. 532/2010 Z. z. a zákona č. 264/2022 Z. z., najmä čo sa týka všestrannosti informácií, názorovej plurality ako aj objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky.

Podľa § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. je vysielateľ povinný zabezpečiť, aby programy a iné zložky programovej služby vysielané v rámci volebnej kampane boli v súlade so zákonom č. 181/2014 Z.z..

Podľa § 5 ods. 1 písm. m) zákona č. 532/2010 Z. z. spadá do hlavnej činnosti RTVS aj poskytovanie vysielacieho času počas volebnej kampane v rozsahu podľa osobitného predpisu.

RTVS má v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z. povinnosť vyhradiť najviac po jednej hodine vysielacieho času pre každého kandidáta na prezidenta, spolu však najviac desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie v rozhlasovom vysielaní a najviac desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie v televíznom vysielaní.

RTVS má v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. povinnosť okrem času na vysielanie politickej propagácie vyhradiť desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v rozhlasovom vysielaní ako aj v televíznom vysielaní.

Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta, tak je v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 181/2014 Z. z. vysielanie politickej propagácie dovolené v čase začínajúcom sa dňom vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb prezidenta Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán a končiacom 48 hodín pred dňom konania druhého kola volieb. V takomto prípade má RTVS povinnosť vyčleniť dve hodiny vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie a dve hodiny na vysielanie diskusných programov osobitne v rozhlasovom vysielaní a osobitne v televíznom vysielaní.

Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 181/2014 Z. z. je RTVS povinná rozdeliť časy na vysielanie politickej propagácie a na diskusné programy rovnomerne medzi kandidátov na prezidenta tak, aby určením času vysielania nebol žiadny z kandidátov na prezidenta znevýhodnený.

Vysielanie iných programov ako programov uvedených v § 12 ods. 5 zákona č. 181/2014 Z. z. (spravodajských a publicistických programov realizovaných v súlade s programovou službou), programov uvedených v § 11 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. (diskusné programy v osobitne ustanovenom rozsahu pre televízne a rozhlasové vysielanie) a vysielanie politickej propagácie, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidáta na prezidenta, je zakázané.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z. je zakázané zverejňovať informácie o kandidátoch na prezidenta ako aj informácie v ich prospech/neprospech v rozhlasovom a televíznom vysielaní, v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, v periodických publikáciách, neperiodických publikáciách a v agentúrnom spravodajstve, a to v čase 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania.

Zákaz zverejňovania informácií o kandidátoch na prezidenta začína platiť 21.3.2024 od 00:00 hod. a trvá do 23.3.2024 do 22:00 hod., resp. neskôr, ak nastanú okolnosti predpokladané v zákona č. 180/2014 Z. z..

V prípade konania druhého kola volieb prezidenta, zákaz zverejňovania informácií o kandidátoch na prezidenta začína platiť 04.04.2024 od 00:00 hod. a trvá do 06.04.2024 do 22:00 hod., resp. neskôr ak nastanú okolnosti predpokladané v zákona č. 180/2014 Z. z..

Volebná kampaň sa končí 48 hodín pred dňom konania prvého kola volieb, teda 20.03.2024 o 23:59:59 hod. a volebné moratórium začína plynúť 21.03.2024 od 00:00 hod.. V prípade konania druhého kola sa volebná kampaň končí 03.04.2024 o 23:59:59 hod. a volebné moratórium začína plynúť 04.04.2024 od 00:00 hod..

1.3 Politická propagácia

Zákon č. 264/2022 Z. z. v ustanovení § 99 zakazuje vysielanie politickej propagácie, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Osobitným predpisom je v tomto prípade zákon č. 181/2014 Z. z., ktorý RTVS ukladá povinnosť počas volebnej kampane pre voľby prezidenta vyhradiť vysielací čas na vysielanie politickej propagácie v rozhlasovom ako aj v televíznom vysielaní. Zodpovednosť za obsah politickej propagácie majú kandidáti na prezidenta.

Politickou propagáciou sa v zmysle § 98 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. rozumie verejné oznámenie určené na

- podporu politickej strany, politického hnutia, člena strany alebo člena hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech alebo neprospech pri volebnej kampani,
- popularizácia názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.

Pri posudzovaní politickej propagácie nebude rozhodujúca forma vysielaného komunikátu, ale jeho obsah.

Za politickú propagáciu sa nepovažuje vysielanie spravodajských programov a publicistických programov, ak sa realizujú v súlade s programovou službou.

V prípade prvého kola volieb prezidenta je podľa § 12 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z. možné vyselať politickú propagáciu len v čase začínajúcom sa 21 dní pred dňom konania volieb a končiacom sa 48 hodín pred dňom konania volieb. V tomto prípade je teda možné politickú propagáciu vyselať od 02.03.2024 od 00:00 hod. do 20.03.2024 do 23:59:59 hod.

V prípade konania druhého kola volieb prezidenta je podľa § 11 ods. 8 zákona č. 181/2014 Z. z. dovolené politickú propagáciu vyselať v čase začínajúcom sa dňom vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb prezidenta Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán a končiacom 48 hodín pred dňom konania druhého kola volieb (tzn. do 03.04.2024 do 23:59:59 hod.).

RTVS v súlade s § 11 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z. (prvé kolo volieb prezidenta) vyčleňuje najviac desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie v rozhlasovom vysielaní a najviac desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie v televíznom vysielaní. Pre každého kandidáta na prezidenta bude vyčlenený rovnaký rozsah vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie, pričom najviac môže byť pre každého kandidáta na prezidenta vyčlenená jedna hodina vysielacieho času. Nárok na vysielací čas sa musí uplatniť najneskôr päť dní pred začiatkom vysielania politickej propagácie, inak zaniká.

RTVS v súlade s § 11 ods. 8 zákona č. 181/2014 Z. z. (druhé kolo volieb prezidenta) vyhradzuje dve hodiny vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie osobitne v rozhlasovom vysielaní a osobitne v televíznom vysielaní. Kandidáti na prezidenta si musia uplatniť nárok na vysielací čas do 24 hodín od vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb.

Náklady na politickú propagáciu vo vysielaní RTVS uhrádzajú kandidáti na prezidenta. RTVS je povinná zabezpečiť pre všetkých kandidátov na prezidenta rovnaké podmienky nákupu vysielacieho času a rovnaké cenové a platobné podmienky.

RTVS je povinná v súlade s § 12 ods. 3 zákona č. 181/2014 Z. z. zabezpečiť na začiatku a na konci vysielania politickej propagácie jej zreteľné označenie a oddelenie od ostatných programov a iných zložiek programovej služby odvysielaním oznamu, že ide o platené vysielanie.

Podľa § 12 ods. 4 zákona č. 181/2014 Z. z. politickú propagáciu je zakázané vyselať v čase, ktorý je v rozhlasovom a televíznom vysielaní vyhradený na reklamný oznam. Na čas poskytnutý na vysielanie politickej propagácie sa nevzťahujú obmedzenia časového rozsahu vysielaného reklamného oznamu podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (§ 89 ZMS).

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z., v súlade s požiadavkou transparentnosti volebnej kampane každý, kto vedie volebnú kampaň podľa tohto zákona, je povinný zabezpečiť, aby odvysielaná politická propagácia, zverejnená platená inzercia, zverejnené volebné plagáty a všetky ďalšie spôsoby vedenia volebnej kampane obsahovali údaje o objednávateľovi a dodávateľovi v rozsahu meno, priezvisko a obec trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, a názov a sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak ide o právnickú osobu. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. v prípade politickej propagácie v rozhlasovom vysielaní kratšej ako 30 sekúnd sa uvádza len údaj o objednávateľovi v rozsahu meno a priezvisko, ak ide o fyzickú osobu, a názov, ak ide o právnickú osobu.

1.4 Diskusné relácie RTVS

Na základe Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska patria diskusné programy k základným pilierom služby verejnosti. Ich úlohou je ponúknuť poslucháčom a divákovi hlavné názorové prúdy spoločnosti, menšinové postoje, alternatívne pohľady a ich vzájomné konfrontácie, ako aj kultúrne, spoločenské a umelecké trendy. Dramaturgia diskusných programov vždy vychádza z predpokladu, že na každý problém existujú viaceré názory a názorové strety (názorové strety sú dôsledkom existencie viacerých názorov). Z tohto hľadiska dostávajú jednotlivé názorové prúdy rovnomerný priestor vo vysielaní. V prípade, že nie je možné zabezpečiť názorový

vyváženosť, pristúpi dramaturgia k vysielaniu tzv. prázdneho kresla, kde úlohu kvalifikovaného oponenta zastúpi moderátor, pričom z jeho vystúpení nesmie byť zrejmy jeho občiansky a osobný postoj.

Hostí a témy diskusných programov zásadne vyberá RTVS na základe nezávislej redakčnej úvahy. V rámci zabezpečenia rovnakých podmienok pre kandidátov na prezidenta RTVS dbá na to, aby žiaden z pozvaných hostí nevyužíval priestor vo vysielaní v prospech alebo neprospech žiadneho z kandidátov na prezidenta. Diskusné programy RTVS sa vysielajú spravidla naživo. Výnimočne je možné reláciu predhrať a vyselať zo záznamu; o predohraní relácie rozhoduje dramaturgia RTVS, nie pozvaní hostia. Pozvaným hosťom do diskusného programu sa rozumie osoba, ktorá prijala pozvanie zo strany dramaturgie RTVS a zároveň prisľúbila svoju osobnú časť v diskusnom programe, nie politický subjekt, ktorého členom alebo nominantom je pozvaný hosť. Pozvaného hosta môže v diskusii zastúpiť iná osoba len s predchádzajúcim súhlasom dramaturgie RTVS. Ak sa pozvaný hosť v dohodnutom termíne nedostaví na vysielanie alebo nahrávanie diskusného programu, RTVS uplatní inštitút prázdneho kresla. Pri uplatnení inštitútu prázdneho kresla je moderátor povinný o dôvodoch neúčasti pozvaného hosta informovať poslucháčov a divákov najmenej dvakrát, a to na začiatku a na konci diskusného programu. Vyváženosť programu musí byť zabezpečená aj uvádzaním argumentov, ktoré v diskusii nemajú zastúpenie. Moderátori diskusných programov sú povinní zachovávať nestrannosť a usilovať sa o otvorenú výmenu názorov diskutujúcich hostí.

RTVS zohľadňuje skutočnosť, že aj v predvolebnom období plynie život v spoločnosti, politike, ekonomike, ale aj v ďalších oblastiach ďalej a je nutné kontinuálne zabezpečiť informovanosť širokej verejnosti, rovnako tak je nutné o nových udalostiach, skutočnostiach a faktoch diskutovať. Z uvedeného dôvodu bude RTVS aj pred voľbami prezidenta informovať verejnosť okrem iného aj o dôležitých udalostiach spoločenského a politického života prostredníctvom svojich existujúcich diskusných relácií. V záujme vyváženosti budú editori a dramaturgovia prísne posudzovať účasť kandidátov na prezidenta v týchto reláciách, ako aj účasť osobností, prípadne zástupcov politických subjektov, ktoré sa angažujú v prospech kandidátov na prezidenta, alebo iných subjektov, ktorých účasť a vystupovanie by mohli ohroziť, alebo porušiť zákonné ustanovenia vzťahujúce sa k RTVS, jej postaveniu, poslaniu, vysielaniu, alebo voľbám prezidenta Slovenskej republiky, a to počas volieb prezidenta Slovenskej republiky.

Relácie O 5 minút 12, Z prvej ruky, Komentáre dňa, K veci, Sobotné dialógy, Otvorene s Annou Vargovou a Interview :24 si zachovávajú v predvolebnom období princíp vyváženosti názorového spektra, pričom programoví pracovníci budú prihliadať na verejný záujem; význam tej ktorej udalosti a informácie v kontexte aktuálneho diania; jej vplyv na obyvateľov SR.

O 5 minút 12 – najvýznamnejšia politická diskusná relácia televíznych programových služieb Jednotka a RTVS :24 s týždňovou periodicitou, vysela sa každú nedeľu spravidla naživo. V predvolebnom období sa koncepcia relácie ako diskusie o aktuálnych politických a ekonomických problémoch nebude meniť. Bude zachovaný princíp vyváženosti názorového spektra. Kandidáti na prezidenta budú v predvolebnom období pozývaní len vo verejnom záujme a len v prípade ich nezastupiteľnosti, po konzultácii s riaditeľom sekcie spravodajstva..

Z prvej ruky – analytická názorová a hodnotiacia diskusná relácia rozhlasovej programovej služby Rádio Slovensko s dennou periodicitou, vysela sa každý pracovný deň spravidla naživo. Kritériá výberu hostí sa v predvolebnom období nezmenia a budú zamerané na aktuálne a spoločensky závažné témy. Kandidát na prezidenta môže byť hosťom v štúdiu len v prípade mimoriadnej udalosti, v záujme vyváženosti však musia byť oslovení oponenti, prípadne ďalší kandidáti, a to buď priamo v štúdiu alebo sprostredkovaným vyjadrením na záznam, prípadne písomným stanoviskom. Názorovým oponentom sa v tomto prípade rozumie vecno-obsahová oponentúra k diskutovanej téme, nie politicko-stranícka príslušnosť. Prísne sa bude posudzovať aj pozvanie nekandidujúcich osôb, ktoré sú spojené s kandidatúrou niektorého z kandidátov. Uvedené sa nevzťahuje na vysielanie relácie „Z prvej ruky – špeciál“, ktorá bude vysielaná ako súčasť predvolebného vysielania podľa § 11 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z..

Komentáre dňa – analytická názorová a hodnotiacia diskusná relácia televíznej programovej služby RTVS :24 s dennou periodicitou, vysela sa každý pracovný deň spravidla naživo. Kritériá výberu hostí sa v predvolebnom období nezmenia a budú zamerané na aktuálne a spoločensky závažné témy. Kandidát na prezidenta môže byť hosťom v štúdiu len v prípade mimoriadnej udalosti, v záujme vyváženosti však musia byť oslovení oponenti, prípadne ďalší kandidáti, a to buď priamo v štúdiu alebo sprostredkovaným vyjadrením na záznam, prípadne písomným stanoviskom. Názorovým oponentom sa v tomto prípade rozumie vecno-obsahová oponentúra k diskutovanej téme, nie politicko-stranícka príslušnosť. Prísne sa bude posudzovať aj pozvanie nekandidujúcich osôb, ktoré sú spojené s kandidatúrou niektorého z kandidátov.

K veci – analytická názorová a hodnotiaci diskusná relácia rozhlasovej programovej služby Rádio Slovensko s dennou periodicitou, vysiela sa každý pracovný deň spravidla naživo. Kritériá výberu hostí sa v predvolebnom období nezmenia a budú zamerané na aktuálne a spoločensky závažné témy. Kandidát na prezidenta môže byť hosťom v štúdiu len v prípade mimoriadnej udalosti, v záujme vyváženosti však musia byť oslovení oponenti, prípadne ďalší kandidáti, a to buď priamo v štúdiu alebo sprostredkovaným vyjadrením na záznam, prípadne písomným stanoviskom. Názorovým oponentom sa v tomto prípade rozumie vecno-obsahová oponentúra k diskutovanej téme, nie politicko-stranícka príslušnosť. Prísne sa bude posudzovať aj pozvanie nekandidujúcich osôb, ktoré sú spojené s kandidatúrou niektorého z kandidátov.

Sobotné dialógy – najvýznamnejšia politická diskusná relácia rozhlasovej programovej služby Rádio Slovensko s týždennou periodicitou, vysiela sa každú sobotu spravidla naživo. V predvolebnom období sa koncepcia relácie ako diskusia o aktuálnych politických a spoločenských problémoch nebude meniť. Bude zachovaný princíp vyváženosti názorového spektra. Kandidáti na prezidenta v predvolebnom období pozývaní len vo verejnom záujme v prípade nezastupiteľnosti a po konzultácii s riaditeľom sekcie spravodajstva.

Otvorene s Annou Vargovou – analytická názorová a hodnotiaci diskusná relácia rozhlasovej programovej služby Rádio Slovensko s dennou periodicitou, vysiela sa každý pracovný deň spravidla naživo. V predvolebnom období sa koncepcia relácie ako dialóg moderátora s jedným hosťom o aktuálnych politických a spoločenských problémoch nebude meniť. Kandidáti na prezidenta budú počas predvolebného obdobia pozývaní len vo verejnom záujme a len v prípade ich nezastupiteľnosti, po konzultácii s riaditeľom sekcie spravodajstva. Prísne sa bude posudzovať aj pozvanie nekandidujúcich osôb, ktoré sú spojené s kandidatúrou niektorého z kandidátov.

Interview :24 - analytická názorová a hodnotiaci diskusná relácia televíznej programovej služby RTVS :24 s dennou periodicitou, vysiela sa každý pracovný deň spravidla naživo. V predvolebnom období sa koncepcia relácie ako dialóg moderátora s jedným hosťom o aktuálnych politických a spoločenských problémoch nebude meniť. Kandidáti na prezidenta budú počas predvolebného obdobia pozývaní len vo verejnom záujme a len v prípade ich nezastupiteľnosti, po konzultácii s riaditeľom sekcie spravodajstva. Prísne sa bude posudzovať aj pozvanie nekandidujúcich osôb, ktoré sú spojené s kandidatúrou niektorého z kandidátov. Uvedené sa nevzťahuje na vysielenie relácie „Interview :24 – špeciál“, ktorá bude vysielená ako súčasť predvolebného vysielenia podľa § 11 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z..

Nie je prípustné, aby hosť pravidelnej diskusnej relácie, účasť v relácii využíval na šírenie verejných oznámení v prospech alebo neprospech kandidátov na prezidenta, a to slovom, či obrazom (vrátane takýchto oznámení umiestnených na oblečení). RTVS si preto vyhradzuje právo odobrať takémuto hosťovi pred vstupom do štúdia všetky predmety s takýmto obsahom (napr. transparenty, odznaky, letáky, grafy, fotografie), prípadne mu neumožniť účasť v diskusnej relácii, ak ich odmietne odovzdať alebo ak má takýto obsah viditeľne umiestnený na oblečení.

Predvolebné vysielenie

RTVS podľa § 11 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. vyhradí 10 hodín vysielenieho času na diskusné programy v rozhlasovom ako aj v televíznom vysielení.

RTVS na základe zákonných požiadaviek a obmedzení, na základe skúseností z predchádzajúcich volieb rôzneho druhu, s ohľadom na počet kandidátov na prezidenta, ako aj s ohľadom na zasiahnutie, čo najväčšieho počtu divákov a poslucháčov, rozhodla o nasledovnom modeli predvolebných diskusných programov:

- **rozhovory s kandidátmi na prezidenta** na aktuálne témy s rovnakými otázkami pre všetkých kandidátov na prezidenta, ktoré budú vysielené počas pracovných dní v televíznom vysielení na programovej službe RTVS:24 v programe „Interview:24 - špeciál“ a v rozhlasovom vysielení na programovej službe Rádio Slovensko v programe „Z prvej ruky - špeciál“. S každým kandidátom na prezidenta budú realizované samostatné rozhovory. Poradie vysielenia rozhovorov s jednotlivými kandidátmi na prezidenta bude určené žrebovaním pod dozorom notára. O výsledkoch žrebovania budú informovaní všetci kandidáti na prezidenta, rovnako aj Rada RTVS a harmonogram bude zverejnený na webovom sídle RTVS (www.rtls.sk alebo www.rtls.org).
- **prezidentská diskusia s kandidátmi na prezidenta**, ktorá bude vysielená súbežne na televíznych programových službách Jednotka a RTVS:24 a na rozhlasových programových službách Rádio Slovensko a Rádio Regina pod názvom „Voľby prezidenta 2024 – diskusia“. Pôjde o záverečnú moderovanú diskusiu všetkých kandidátov na prezidenta na aktuálne témy tak, aby si volič mohol porovnať názory kandidátov na prezidenta. V prípade neúčasti niektorého z kandidátov na prezidenta, uplatní RTVS inštitút prázdneho kresla a skráti sa vysielač čas relácie o časovú dotáciu neprítomného kandidáta, t. j. časová dotácia neprítomného kandidáta sa neprerozdelí medzi

prítomných kandidátov. O termíne vysielania záverečnej diskusie budú informovaní všetci kandidáti na prezidenta, rovnako aj Rada RTVS a termín jej vysielania bude zverejnený na webovom sídle RTVS (www.rtvsk.sk alebo www.rtvsk.org).

Vysielací čas, ako aj dĺžku diskusných programov určí RTVS na základe počtu kandidátov na prezidenta, pričom presný model, ako aj harmonogram vysielania diskusných programov zverejní RTVS po uzavretí a registrácii kandidátov na prezidenta.

V prípade konania druhého kola voľby prezidenta, RTVS odvysiela diskusný duel kandidátov na prezidenta súbežne na televíznych programových službách Jednotka a RTVS :24 a na rozhlasových programových službách Rádio Slovensko a Rádio Regina pod názvom „Voľby prezidenta 2024 – diskusia“ pričom RTVS v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 181/2014 Z. z. vyčlení „dve hodiny na vysielanie diskusných programov osobitne v rozhlasovom vysielaní a osobitne v televíznom vysielaní“;

Ďalšie podrobnosti o predvolebných diskusiách, mieste ich konania, čase príchodu diskutujúcich, tematické okruhy, nasadenie do jednotlivých diskusných programov dostanú všetci kandidáti na prezidenta emailom alebo telefonicky s dostatočným časovým predstihom, po schválení štruktúry a harmonogramu vysielania diskusných programov.

1.5 Spravodajské a publicistické programy RTVS

RTVS je podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. povinná: „zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru“.

RTVS na základe Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska poskytuje poslucháčom, divákovi a užívateľom komunikačných technológií informácie dôležité na všestrannú orientáciu a slobodné vytváranie názorov. Striktne pri tom rozlišuje medzi informáciou spravodajského charakteru (správa) a hodnotiacim úsudkom (komentár). Je neprípustné spájať alebo zamieňať tieto dva programové prvky vo vysielaní.

RTVS si zakladá na faktickej presnosti a nestrannosti, založenej predovšetkým na zisťovaní a overovaní skutočnosti. Správa preto musí byť overená aspoň z dvoch vierohodných a navzájom nezávislých zdrojov, s výnimkou informácií, ktoré oficiálne sprístupnili štátne a verejné úrady a inštitúcie.

RTVS je pri príprave a vysielaní spravodajských a publicistických programov nezávislá. Vylučuje sa zásah politických, ekonomických, spoločenských a iných lobistických skupín do ich prípravy a vysielania. Okrem organizačných štruktúr RTVS nemá nikto vplyv ani právo rozhodnúť o zaradení alebo nezaradení spravodajského a publicistického programu do vysielania.

RTVS sa pri príprave a vysielaní spravodajských a publicistických programov striktne riadi princípom editovania a profesionálnou zodpovednosťou editorov. Editovanie a redigovanie jednotlivých príspevkov spravodajstva a publicistiky nie je cenzúrou.

Na základe uvedeného je zrejmé, že spravodajské aj publicistické programy majú dôležitú informačnú úlohu pred obdobím volebnej kampane, počas kampane, ale aj počas volieb. Aj preto nie je možné udalosti zamlčať, no zároveň musí RTVS, ako aj programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS zabrániť tomu, aby sa RTVS stala nástrojom propagácie ktoréhokoľvek kandidáta na prezidenta, prípadne iným nástrojom na zverejnenie kompromitujúcich informácií o kandidátovi na prezidenta. Dramaturgovia, editori, vedúci vydania, redaktori, ale aj ostatní redakční pracovníci preto musia prísne vyhodnocovať pravdivosť a relevantnosť informácie, ktorá má byť v predvolebnom období zverejnená, ako aj nositeľa tejto informácie a jeho prípadnú afinitu alebo averziu k dotknutému subjektu.

Osobitný prístup a hodnotenie si vyžadujú akcie (ako napríklad petície, demonštrácie a i.), ktorých skrytým významom môže byť podpora niektorého z kandidátov na prezidenta. Preto treba takúto skutočnosť dôsledne overiť. Pri spracovaní spravodajských a publicistických informácií v predvolebnom období budú preto programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS so zvýšenou pozornosťou prihliadať na verejný záujem, význam tej ktorej udalosti a informácie v kontexte aktuálneho diania, jej vplyv na obyvateľov SR, možnosť presadiť zámer v rámci kompetencií prezidenta ako aj na doterajší politicko-spoločenský význam kandidáta na prezidenta.

1.6 Prieskumy verejnej mienky

RTVS bude v predvolebnom období využívať prieskumy voličských preferencií (volebných prieskumov a volebných modelov) relevantných prieskumných agentúr AKO, FOCUS, MEDIAN, ako aj prieskumy voličských preferencií (volebných prieskumov a volebných modelov) ďalších relevantných prieskumných agentúr, po vyhodnotení objektívnosti a relevantnosti týchto agentúr.

V súlade s ustanovením § 17 ods. 3 zákona č. 181/2014 Z. z. je v období 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania zakázané zverejňovať výsledky volebných prieskumov a volebných ankiet. Obdobie 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania možno špecifikovať ako obdobie od 21.3.2024 od 0:00 hod. do 23.3.2024 do 22:00 hod., resp. neskôr, ak nastanú okolnosti predpokladané v zákone č. 180/2014 Z. z.. Posledným dňom na zverejňovanie výsledkov volebných prieskumov a volebných ankiet je v zmysle uvedeného deň 20.03.2024 do 23:59:59 hod.

Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta, výsledky volebných prieskumov a volebných ankiet je zakázané zverejňovať v čase 48 hodín pred dňom konania druhého kola volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania. Obdobie 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania možno špecifikovať ako obdobie od 04.04.2024 od 0:00 hod. do 06.04.2024 do 22:00 hod., resp. neskôr, ak nastanú okolnosti predpokladané v zákone č. 180/2014 Z. z. Posledným dňom na zverejňovanie výsledkov volebných prieskumov a volebných ankiet je v zmysle uvedeného deň 03.04.2024 do 23:59:59 hod.

Pri každom uverejnenom volebnom prieskume a volebnej ankete je nutné poslucháča a diváka informovať **o preferenciách všetkých kandidátov na prezidenta, ktoré daný prieskum verejnej mienky zaznamenal**; názve agentúry, ktorá volebný prieskum alebo volebnú anketu realizovala; o období zberu informácií; počte respondentov. Zároveň je nutné nevydávať výsledky volebných prieskumov a volebných ankiet za fakty, ale v súlade s dlhoročnou praxou informovať poslucháčov a divákov s použitím výrazových prostriedkov, ktoré vyjadrujú neistotu zistení prieskumov verejnej mienky (napr. prieskum naznačuje, agentúra odhaduje a pod.).

RTVS v súlade s požiadavkami ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z. okrem iného zverejní aj informácie o objednávateľovi a dodávateľovi prieskumu verejnej mienky. Rozsah zverejnených údajov:

- fyzická osoba: meno, priezvisko a obec trvalého pobytu,
- právnická osoba: názov, sídlo a identifikačné číslo subjektu.

Spôsob, akým by mali byť údaje zverejnené v televíznom a rozhlasovom vysielaní, nie je v zákone č. 181/2014 Z. z. určený. Z povahy vecí vyplýva, že v rozhlasovom vysielaní budú údaje zverejnené slovom, zatiaľ čo v televíznom vysielaní môžu byť zverejnené slovom, obrazom alebo kombináciou týchto spôsobov. Ktorým z týchto spôsobov, počas akého dlhého časového úseku a v ktorom momente v rámci vysielania sa tak má stať, zákon výslovne nestanovuje. Táto povinnosť bude teda v súvislosti s voľbami prezidenta splnená, ak tieto údaje budú zverejnené aspoň jedenkrát v rámci vysielania každého volebného prieskumu a volebnej ankety takým spôsobom, aby sa s nimi divák, resp. poslucháč mohol oboznámiť.

Z § 2 ods. 1 a 3 zákona č. 181/2014 Z. z. vyplýva, že volebnú kampaň v súvislosti s voľbami môžu vo všeobecnosti viesť tieto subjekty (ten, kto vedie volebnú kampaň): politická strana, politické hnutie, koalícia politických strán a politických hnutí, kandidáti. Volebná kampaň môže byť vedená v prospech aj neprospech týchto subjektov. Činnosť iných subjektov na podporu alebo v neprospech politických strán, politických hnutí, koalícií politických strán a kandidátov sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje.

Účelom vyššie uvedených ustanovení je poskytnutie informácií divákovi alebo poslucháčovi o tom, kto je objednávateľom a kto dodávateľom odvysielaných volebných prieskumov a volebných ankiet.

1.7 Ďalšie vysielanie v súvislosti s voľbou prezidenta

Vysielanie RTVS by malo voličom pomôcť zorientovať sa v troch základných otázkach:

Prečo voliť

a) **súbor príspevkov, v ktorých poukážeme na dôležitosť prezidentskej funkcie** v politickom systéme Slovenskej republiky – budeme sa zaoberať jednotlivými kompetenciami prezidenta ako aj tým, ako ich využívala v uplynulom funkčnom období prezidentka Zuzana Čaputová a ako ovplyvňovali slovenskú politickú scénu. Odvysielame v

Rádiožurnále RTVS, rozhovor s moderátorom v popoludňajšom prúde Rádia Slovensko. Téma bude odvysielaná aj v Správach RTVS na Jednotke.

- b) **diskusie v relácii Z prvej ruky** – o postavení a právomociach prezidenta s nezávislým politológom a nezávislým ústavným právnikom, ako aj o funkčnom období prezidentky Zuzany Čaputovej s dvoma nezávislými politológmi. Rovnaké témy aj v Komentároch dňa na RTVS :24.

Ako voliť

- a) **už vyskúšaný formát Sprievodca voľbami** – 20 – 30 sekundové ozvučené spoty so základnými informáciami o volebnom procese začne RTVS vysielat' v prvej polovici marca 2024 a ukončí dňom prvého kola volieb. Voličský servis bude témou aj v Správach RTVS na Jednotke a v Komentároch dňa na RTVS :24.
- b) **príspevok o volebnom systéme vo voľbách prezidenta** – príspevok v Rádiožurnále RTVS, ako aj v Správach RTVS na Jednotke.

Volebné štúdiá RTVS po prvom, resp. druhom kole voľby prezidenta

RTVS odvysielala po prvom kole volieb prezidenta a v prípade konania druhého kola volieb prezidenta aj po tomto kole volebné štúdiá s predpokladaným začiatkom vysielania o 21:40 hod. Predpokladaný koniec vysielania volebného štúdiá v prípade prvého kola volieb je 24.03.2024 o 02:00 hod. a v prípade druhého kola volieb 07.04.2024 o 01:00 hod.

1.8 Programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS

Všetci programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS sa musia oboznámiť s týmito pravidlami a dodržiavať ich. Sú povinní oboznámiť sa so zákonnými obmedzeniami, predovšetkým zákonom č. 181/2014 Z. z, zákonom č. 264/2022 Z. z. a dodržiavať povinnosti, ktoré im z nich vyplývajú.

Rovnako ako mimo volebného obdobia, aj v období pred voľbami musia programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS dodržiavať Štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska a ďalšie interné predpisy týkajúce sa etického správania programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS, a ak vykonávajú novinársku činnosť tak aj Etický kódex novinára Slovenského syndikátu novinárov.

Počas volebnej kampane (odo dňa uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) sú všetci programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS povinní oboznámiť sa a dodržiavať platný interný predpis o etickom správaní programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS publikovaný vo vestníku RTVS.

Podľa Štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska: „*Konflikt záujmov nastáva už vtedy, ak môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti osoby pripravujúcej program. Takéto pochybnosti vznikajú vtedy, ak osoba, ktorá program pripravuje, je so subjektom, o ktorom sa má informovať, spojená rodinným, pracovným, zmluvným, členským, priateľským, alebo nepriateľským pomerom, alebo ak od tohto subjektu prijala alebo prijíma akékoľvek výhody a pôžitky, alebo sa iným spôsobom zúčastnila na jeho činnosti.*“

Za podozrenie z konfliktu záujmov je možné považovať aj podieľanie sa programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS na propagácii kandidátov a kandidujúcich subjektov, na základe ktorého môžu vzniknúť pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti RTVS. Programový pracovník RTVS musí o podozrení z konfliktu záujmov informovať svojho nadriadeného a programový spolupracovník RTVS vedúceho organizačného útvaru RTVS, v rámci ktorého sa realizuje spolupráca daného programového spolupracovníka. V takýchto prípadoch sa prijímú v prípade potreby nevyhnutné opatrenia, aby RTVS počas volebnej kampane poskytovala nestranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie o voľbách prezidenta.

1.9 Kontakty

Osobami oprávnenými komunikovať s kandidátmi na prezidenta a ich volebnými štábmi v súvislosti s predvolebným vysielaním RTVS sú:

- **Viliam Hrivnák**, dramaturg volebného vysielania, viliam.hrivnak@rtvs.sk, tel. +421 918 887 090
- **Oto Görner**, vedúci odboru spravodajstva a aktuálnej publicistiky SRO, oto.gorne@rtvs.sk, tel. +421 919 248 165
- **Viera Krúpová**, vedúca odboru spravodajstva a aktuálnej publicistiky STV, viera.krupova@rtvs.sk, tel. +421 918 322 311
- **Mária Hlucháňová**, poverená vedením sekcie spravodajstva, maria.hluchanova@rtvs.sk, tel. +421 903 771 711

1.10 V prípade nepredvídaných okolností, ktoré prinúti RTVS zmeniť koncept predvolebného vysielania, bude RTVS bezodkladne informovať o zmene Radu RTVS ako aj kandidátov na prezidenta. Tieto pravidlá volebného vysielania budú v prípade potreby primerane doplnené.

Mgr. Ľuboš Machaj
generálny riaditeľ RTVS